# چهل حدیث

# عمل

جواد محدثی

۳۹

بسم الله الرحمن الرحیم

# چهل حدیث عمل

نویسنده:

جواد محدثی

ناشر چاپی:

زائر- آستانه مقدسه قم

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

# فهرست

# چهل حدیث عمل

## مشخصات کتاب


چهل حدیث عمل

نویسنده ··· جواد محدّثی

چاپ و نشر ··· اوّل / زائر / آستانه مقدسه

صفحه آرایی ··· کوثر ۰۹۱۲۲۵۳۹۷۹۴ (بابکی)

شمارگان ··· ۳۰۰۰

سال و نوبت چاپ ··· اوّل، ۱۳۸۸

شابک : - -۹۷۸-۹۶۴-۱۸۰

رده بندی کنگره : BP۲۳۰/۱۳/ن۹چ۹ ۱۳۸۹

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۸۳

قیمت تومان

مرکز پخش : قم / میدان شهداء (چهار راه بیمارستان) انتشارات زائر

تلفن : ۷۷۴۲۵۱۹ ـ ص . پ : ۳۷۱۸۵-۳۵۹۷




ص: ۱

## اشاره

## فهرست مطالب

## مقدمه الناشر

کَلامُکُمْ نُورٌ

سخن شما اهل بیت، نور است.

زیارت جامعه کبیره

بر آستان احادیث اهل بیت ، عقل خضوع می کند دل خشوع می یابد و روح سیراب می شود . احادیث نورانی ائمه اطهار ، منشوری است که حکمت های قدسی و معارف ناب الهی را بر دل ها و عقل ها می تاباند . گلشنی روح پرور و گنجینه ای گرانبها و سرمایه ای پایان ناپذیر است .

امام باقر علیه السلام فرمود :

شَرِّقا أوْ غَرِّبا ، فَلا تَجِدانِ علما صحيحا اِلاّ شيئا خَرَجَ مِنْ عِندِنا اهلِ البيت؛(۱)

به شرق و غرب جهان بروید ، هیچ دانش صحیحی نخواهید یافت ، مگر آن که از ما خاندان پیامبر صادر شده است .

همواره مدیون راویان ، محدّثان و عالمان گذشته شیعه ایم که با دقّت و درایت و مسئولیت شناسی ، سخنان نورانی پیشوایان معصوم را ثبت و ضبط کرده و به عنوان «میراث اهل بیت» به نسل های بعدی سپرده اند .

احادیث اهل بیت علیهم السلام آنگونه که خودشان فرموده اند ، «نور» است .

مجموعه های حدیثی ، دانشکده های صامت امّا جاویدان امامان شیعه است که بشریّت را آموزش غیر حضوری می دهد و خرسندیم که ما میراث دار این علوم و معارفیم . برای پیمودن راه صحیح زندگی و



---

۱- ۱ . الکافی ، ج ۱ ، ص ۳۹۹ .

رهایی از حیرت ها و ضـلالت ها و کـج راهه ها ، نیازمند این احادیثیم که «چراغ راه» و هدایت گر اندیشه ها و صـفابخش دل ها و جان ها است .

روایات پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و اهل بیت او ، هم در عرصه مباحث اعتقادی برای ما «حجّت» است ، هم در قلمرو فقه و تبیین احکـام شـرع و حلال و حرام الهی سـند و پشـتوانه است ، هم در موضوعـات اخلاقی ، تربیتی ، تهـذیب نفس ، پنـد و موعظه ، سرشار از حکمت و بینش و هدایت است و اگر مردم با احادیث نورانی خاندان عصمت و طهارت آشنا شوند ، دل در گرو محبت و اطاعت آنـان می نهنـد، همـانگونه که حضـرت رضـا علیه السـلام فرمـود : اِنَّ النّاسَ لـو عَلِمـوا مَحـاسِنَ کلامِنا لَاتّبعونا؛(۱)

اگر مردم خوبی ها و زیبایی های سخن ما را بدانند ، از



---

۱- ۱ . بحار الانوار ، ج ۲ ، ص ۳۰ ، ح ۱۳ .

ما پیروی می کنند .

بر این اساس ، آموختن ، نوشتن ، بیان ، نشر ، شرح و تبیین، حفظ و تعلّم احادیث اهل بیت ، کاری است ارزشمند و در راستای حفظ و گسترش فرهنگ اهل بیت علیهم السلام .

کتب حدیثی شیعه ، همچون دریایی عمیق و موّاج پر از گهرهای نفیس است . برای بهره گیری از ذخایر این اقیانوس ژرف و پر گهر ، باید به غوّاصی در دل آن پرداخت و لؤلؤ و مرجان هایی به دست آورد و به نسل امروز و مشتاقان عرضه کرد .

«چهل حدیث نویسی» ، یکی از گام های ارزشمند در نشر و تشریح احادیث عترت پاک نبوی است که عالمان از دیرباز به آن مبادرت می ورزیدند و جامعه را از معنویّت آثار اهل بیت بهره مند می ساختند . اینکه امامان فرموده اند : هر کس چهل حدیث از احادیث ما را حفظ کند ، در روز قیامت فقیه و دین شناس

برانگیخته می شود ، هم پشتوانه چنین حرکت علمی و فرهنگی است ، هم ما را به ضرورت حفظ احادیث آنان آگاه می کند . چه حفظ به معنای به حافظه سپردن باشد ، چه ثبت و ضبط و جلوگیری از فراموش شدن و از بین رفتن باشد و چه به معنای حفظ در عمل . به هر حال ، تشویقی است برای رویکرد به معارف اهل بیت که در کلمات نورانی آنان نهفته است .

امروز ، نیاز جامعه به آشنایی با فرهنگ ناب اهل بیت ، بیش از هر زمان احساس می شود . عطش و استقبال هم که مردم از خود نشان می دهند ، ضرورت ارائه و عرضه کلمات خاندان عصمت را در قالبی روان ، سهل الوصول و متناسب با اقشار مختلف علاقه مند ، روشن تر نشان می دهد و به همین دلیل ، مراکز و مؤسّسات و اشخاصی به نشر «چهل حدیث» می پردازند .

آستانه مقدسه حضرت معصومه علیهاالسلام نیز به عنوان

یک حرکت فرهنگی در راه نشر احادیث پیشوایان دین و ترویج معارف عترت ، اقدام به چاپ این سلسله از چهل حدیث های موضوعی کرده است . موضوعات ، ابتدا در کمیته ای تعیین ، سپس به محققان و مؤلفان سفارش داده شده تا به گردآوری و تدوین چهل حدیث پیرامون موضوعات برگزیده بپردازند . سعی شده است اغلب موضوعات ، اخلاقی ، تربیتی ، کاربردی و معارفی باشد . تا چه قبول افتد و چه در نظر آید .

* * *

امّا جزوه حاضر .....

ایمان، هم اعتقادی قلبی است، هم اقرار زبانی، هم عمل، این سه مرحله، در تعریف ایمان در روایات متعددی بیان شده است.

عمل هر کس، نشان دهنده فکر، شخصیت و اعتقاد اوست. ارزش اعمال هم به نسبت نیّت و انگیزه افراد و کیفیّت عمل متفاوت است.

ص: ۱۲

درباره «عمل»، رهنمودهای بسیار ارزشمندی در روایات است که در سایه آن ها می توان به اهمیّت، ارزش، کیفیّت، آثار، استمرار، اتقان و استحکام، زمان و زمینه های عمل پی برد و به نتیجه بخشی بیشتر و بهتر «اعمال» چه در دنیا و چه در آخرت دست یافت و به بهینه سازی اعمال پرداخت.

آنچه می خوانید، قطره ای از دریای معارف اهل بیت عصمت و طهارت است که به صورت «چهل حدیث» برگزیده، تقدیم شما می شود. باشد که این رهنمودها ما را در پیمودن بهتر «راه زندگی» یاری کند.

به جاست از تلاش فاضل ارجمند، حجه الاسلام استاد جواد محدّثی که گزینش و تهیه این اثر را بر عهده داشته است، تقدیر شود.

به امید نورانیت دل ها در سایه احادیث نورانی اهل بیت علیهم السلام .

ص: ۱۳

انتشارات زائر / آستانه مقدسه

۱۳۸۸ ش

ص: ۱۴

### ۱.شناسنامه عملی انسان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

لا يُعْرَفُ الرَّجُلُ إلاّ بِعَمَلِهِ، كَما لا يُعْرَفُ الْغَريبُ مِنَ الشَّجَرِ اِلاّ عِنْدَ حُضُور الثَّمَرِ؛(۱)

هیچ کس جز با عملش شناخته نمی شود، مثل درخت ناشناخته که جز با رسیدنِ میوه اش نمی توان آن را شناخت (عمل، میوه درخت وجودی انسان است).



---

۱- ۱ . غررالحکم، حدیث ۹۶۹۴.

## ۲.اعمال، نشانه شخصیت انسان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

یُسْتَدَلُّ عَلی خَیْرِ کُلِّ اْمرِءٍ وَ شَرِّهِ وَ طَهارَهِ اَصْلِهِ وَ خُبْثِهِ بِما یَظْهَرُ مِنْ أفْعالِهِ؛(۱)

گواه و نشانه خوبی و بدی هر کس و پاکی و پلیدی اصل و ریشه اش، کارهایی است که از او آشکار می شود.

ص: ۱۶

---

۱- ۱ . غرر الحکم، ج ۶، ص ۴۲۵.

### ۳.کار امروز به فردا مفکن

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

وَامْضِ لِکُلِّ یَوْمٍ عَمَلَهُ، فإِنَّ لِکُلِّ یَوْمٍ ما فیهِ؛(۱)

کار هر روز را همان روز انجام بده، چرا که هر روز، کار خاصّ خودش را دارد.

ص: ۱۷

---

۱- ۱ . نهج البلاغه، نامه ۵۳، بند ۱۱۵.

### ۴.پرداختن به کار مهم تر

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مَنِ اشْتَغَلَ بِغَيْرِ الْمُهِمِّ ضَيَّعَ الأَهَمَّ؛(۱)

هر کس به کار غیر مهم بپردازد، کار مهم تر را ضایع و تباه خواهد کرد (لزوم اولویت بندی در کارها بر اساس اهمیّت).



---

۱- ۱ . غررالحکم، ج ۵، ص ۳۳۰.

## ۵.نگاه خدا به دل ها و عمل ها

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

اِنَّ اللّه َ تعالی لا یَنْظُرُ إلی صُوَرِکُمْ وَلا إلی اَمْوالِکُمْ، وَلکِنْ یَنْظُرُ إلی قُلُوبِکُمْ وَ اَعْمالِکُمْ؛(۱)

خداوند متعال، به چهره ها و اموال شما نگاه نمی کند، بلکه به دل ها و عمل های شما می نگرد.



---

۱- ۱ . بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۸۸.

## ۶.شیعه یعنی پیرو در عمل

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

اِنَّ شیعَتَنا مَنْ شَیَّعَنا وَ اتَّبَعَ آثارَنا وَ اقْتَدی بِاَعْمالِنا؛(۱)

شیعه ما کسی است که از ما پیروی کند و از آثار و سخنان ما تبعیّت نماید و به کارهای ما اقتدا کند.

ص: ۲۰

---

۱- ۱ . میزان الحکمه، حدیث ۹۹۳۷.

## ۷.تا فرصت عمل باقی است...

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

عِبادَ اللّه! اَلآنَ فَاعْمَلُوا، وَالأَلْسُنُ مُطْلَقَهٌ وَالاَبْدانُ صَحیحَهٌ وَ الأعضاءُ لَدْنَهٌ وَالْمُنقَلَبُ فَسیحٌ وَالمَجالُ عریضٌ، قَبْلَ اِرْهاقِ الْفَوتِ وَ حُلُولِ الْمَوْتِ؛(۱)

ای بندگان خدا! هم اکنون عمل کنید که زبان ها باز است و بدن ها سالم است و اعضا و جوارح نرم و آماده است و فرصت تحوّل فراهم است و مجال گسترده است، پیش از آنکه فرصت از دست برودو مرگ فرا رسد.



---

۱- ۱ . نهج البلاغه، خطبه ۱۹۶.

### ۸.اعمال، معیار ارزش

امام هادی علیه السلام :

اَلنّاسُ فِی الدُّنیا بِالأموالِ و فی الآخِرَهِ بِالأَعْمالِ؛(۱)

ارزش و موقعیّت مردم در دنیا به «اموال» آنان است، ولی در آخرت به «اعمال» آنان است.



---

۱- ۱ . میزان الحکمه، حدیث ۱۴۲۶۹.

### ۹.اعمال و آثار ماندگار

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

شَتّانَ بَیْنَ عَمَلَیْنِ: عَمَلٍ تَذْهَبُ لَذَّتُهُ وَ تَبْقی تَبِعَتُهُ، وَ عَمَلٍ تَذْهَبُ مَؤُونَتُهُ وَ یَبْقی أَجْرُهُ؛(۱)

چه قدر فاصله میان دو کار است:

یکی کاری که لذّتش می رود، ولی تَبِعات و آثارش می ماند، دیگری کاری که رنج و زحمتش می رود، امّا اجر و پاداش آن ماندگار است!

ص: ۲۳

---

۱- ۱ . نهج البلاغه، حکمت ۱۲۱.

## ۱۰.ارزش عمل همراه با یقین

امام صادق علیه السلام :

وَاعْلَمْ اَنَّ الْعَمَلَ الدّائِمَ القَليلَ عَلَى اليَقينِ اَفْضَلُ عِنْدَاللّه عزَّوجلَّ مِنَ الْعَمَلِ الْكثيرِ عَلى غَيرِ يَقينٍ؛(۱)

بدان که عمل پیوسته و اندک امّا بر اساس یقین، نزد خدای متعال برتر از عمل بسیاری است که از روی یقین نباشد.

ص: ۲۴

---

۱- ۱ . الاختصاص، شیخ مفید، ص ۲۲۲.

## ۱۱.در کار خیر، حاجت هیچ استخاره نیست

امام صادق علیه السلام :

إذ هَمَمْتَ بِخَیرٍ فَبادِرْ، فَإنَّکَ لا تَدْری ما یَحْدُثُ؛(۱)

هر گاه تصمیم به کار نیک گرفتی در انجام آن بشتاب، چرا که نمی دانی چه پیش خواهد آمد.



---

۱- ۱ . وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۸۴.

## ۱۲.کار بی هنگام

امام صادق علیه السلام :

مَنِ ابْتَدَءَ بِعَمَلٍ فی غَیْرِ وَقْتِهِ، کانَ بُلُوغُهُ فی غَیرِ حینهِ؛(۱)

هر کس کاری را پیش از وقتش شروع کند، رسیدن آن در غیر زمان مناسبش خواهد بود (کار بی هنگام، بی ثمر است).

ص: ۲۶

---

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۶۸، ص ۳۳۸.

## ۱۳.اوّل اندیشه، و آنگهی کردار

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

ألتَّدبیرُ قَبْلَ الْعَمَلِ، فَإِنَّهُ یُؤَمِّنُکَ النَّدَمَ؛(۱)

تدبیر و آینده نگری قبل از انجام کار لازم است، چرا که این کار، تو را از پشیمانی ایمن می سازد.



---

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۶۸، ص ۳۳۸.

## ۱۴.فرصت کار نیک در گذر زمان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اَلْفُرصَهُ تَمُرُّ مَرَّ السَّحابِ، فَانْتَهِزُوا فُرَصَ الْخَیرِ؛(۱)

فرصت، همچون گذشتن ابر می گذرد. پس فرصت های خیر را غنیمت بشمارید.



---

۱- ۱ . نهج البلاغه، حکمت ۲۱.

## ۱۵.از زمان چه می گیری و چه می دهی؟

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اِنَّ اللَّیْلَ وَالنَّهارَ یَعْمَلانِ فیکَ فَاعْمَلْ فیهِما، وَ یَأْخُذانِ مِنْکَ فَخُذْ مِنْهُما؛(۱)

شب و روز در تو عمل می کنند، پس تو هم در شب و روز کار و عمل کن، شب و روز از تو (عمر و جوانی را) می گیرند، پس تو هم از شب و روز (بهره) بگیر.



---

۱- ۱ . غررالحکم، ج ۲، ص ۶۶۷.

## ۱۶.دعوت عملی نه زبانی

امام صادق علیه السلام :

كُونُوا دُعاةَ النّاسِ بِأعْمالِكُمْ، وَلا تَكُونُوا دُعاةً بِألسِنَتِكُمْ؛(۱)

دعوت كننده مردم باشيد، با عمل هايتان، و (تنها) دعوت كنندگانِ به زبان هايتان نباشيد.

ص: ۳۰

---

۱- ۱ . الكافی، ج ۲، ص ۷۸.

## ۱۷.عمل را به تأخیر نینداز

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

یا أباذَرٍّ! اِیّاکَ وَالتَّسْویفَ بِعَمَلِکَ، فَإنَّکَ بِیَوْمِکَ وَلَسْتَ بِما بَعْدَهُ، فإنْ یَکُنْ غَدٌ فَکُنْ فِی الْغدِ کَما کُنتَ فِی الْیَوْمِ؛(۱)

ای ابوذر! بپرهیز از این که کـار خود را به بعـد بیانـدازی (و کار امروز را به فردا بیفکنی) چرا که تو وابسـته به امروزی نه برای پس از آن. پس اگر فردایی بود، فردا چنان باش که امروز بودی (و کار فردا را فردا کن).

ص: ۳۱

---

۱- ۱ . مکارم الأخلاق، ص ۴۵۹.

## ۱۸.مفسده عمل بدون آگاهی

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ عَمِلَ عَلی غَیرِ عِلْمٍ کانَ ما یُفْسِدُ اَکْثَرَ مِمّا یُصْلِحُ؛(۱)

هر کس بدون علم و آگاهی عمل کند، فساد و تبهکاری او بیش از اصلاحش خواهد بود.



---

۱- ۱ . الکافی، ج ۲، ص ۲۰۸.

## ۱۹.دوگانگی ادّعا و عمل

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

لا تَكُنْ مِمَّنْ يَرْجُو الآخِرَهَ بِغَيْرِ عَمَلٍ وَ يُرَجِّى التَّوبَهَ بِطُولِ الأَمَلِ، يَقُولُ فِى الدُّنيا بِقَوْلِ الزّاهِدينَ وَ يَعْمَلُ فيها بِعَمَلِ الرّاغِبينَ؛(۱)

از کسانی مباش که بدون عمل، امید به (سعادتِ) آخرت دارند و با آرزوهای دور و دراز، توبه را به تأخیر می اندازند، در دنیا مثل زاهدان پارسا حرف می زنند، ولی عملشان، عمل دنیا طلبان است.

ص: ۳۳

---

۱- ۱ . نهج البلاغه، حکمت ۱۵۰.

## ۲۰.اتقان در عمل

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

لِكِنَّ اللّه َ يُحِبُّ عَبْدا إذا عَمِلَ عَمَلاً اَحْكَمَهُ؛(۱)

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله قبری را پس از دفن میّت، محکم و مرتّب می کرد. علّت را پرسیدند، فرمود: می دانم که این جسد به زودی خواهد پوسید، ولی خداوند دوست دارد بنده ای را که وقتی کاری را انجام می دهد، آن را استوار و محکم انجام دهد.



---

۱- ۱ . امالی صدوق، ص ۳۸۴.

## ۲۱.عمل اندک، ولی مستمرّ

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

قَلیلٌ تَدُومُ عَلَیْهِ، اَرْجی مِنْ کَثیرٍ مَمْلُولٍ مِنْهُ؛(۱)

کار اندکی که بر آن مداومت داشته باشی، امیدوار کننده تر از کار بسیاری است که از آن ملول و خسته گردی.



---

۱- ۱ . نهج البلاغه، حکمت ۲۷۸.

## ۲۲.عمل، گواه ایمان

امام صادق علیه السلام :

ألایمانُ لایَکونُ إلاّ بِعَمَلٍ وَالْعَمَلُ مِنْهُ، ولا یَثْبُتُ الایمانُ إلاّ بِعَمَلٍ؛(۱)

ایمان جز با عمل نخواهد بود و عمل، جزئی از ایمان است و ایمان جز با عمل، ثابت نمی شود.



---

۱- ۱ . وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۱۲۷.

## ۲۳.گفتار بدون عمل، چک بی محل

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

یا اَباذرٍّ! مَثَلُ الّذی یَدْعُو بِغَیْرِ عَمَلٍ کَمَثلِ الّذی یَرْمی بِغَیْرِ وَتَرٍ؛(۱)

ای ابوذر! مَثَل کسی که بدون عمل، دعوت می کند همچون کسی است که بدونِ زِه (با کمان) تیراندازی می کند (یعنی حرف و دعوتش بُردی ندارد و بی تأثیر است).

ص: ۳۷

---

۱- ۱ . مکارم الاخلاق، ص ۴۶۵.

## ۲۴.پُرکارِ کم حرف

امام کاظم علیه السلام :

یا هِشامُ! اَلمؤْمِنُ قَلیلُ الکلامِ کثیرُ الْعَمَلِ، وَالمُنافِقُ کثیرُ الکلامِ قَلیلُ الْعَمَلِ؛(۱)

ای هشام! مؤمن، کم حرف و پرکار است. ولی منافق، پرحرف و کم کار است.

ص: ۳۸

---

۱- ۱ . تحف العقول، ص ۲۹۳.

## ۲۵.آثار عمل به دانسته ها

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ عَمِلَ بِما عَلِمَ، ورَّثَهُ اللّه ُعِلْمَ ما لَمْ یَعْلَمْ؛(۱)

هر کس به آنچه می داند عمل کند، خداوند متعال، علم و دانش آنچه را هم نمی داند به او می دهد.

ص: ۳۹

---

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۴۰، ص ۱۲۸.

## ۲۶.عمل، همدم همیشگی انسان

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

یَتْبَعُ الْمَیِّتَ ثَلاثَةٌ: اَهْلُهُ و مالُهُ وَ عَمَلُهُ، فَیَرْجِعُ اِثْنانِ وَ یَبْقی واحِدٌ، یَرْجِعُ اَهْلُهُ و مالُهُ وَ یَبْقی عَمَلُهُ؛(۱)

همراه مرده سه چیز می رود: خانواده اش، مالش و عملش. اما دو تا برمی گردند و یکی می ماند. خانواده اش و مالش برمی گردند، اما عملش همراه او می ماند.

ص: ۴۰

---

۱- ۱ . کنزالعمال، حدیث ۴۲۷۶۱.

## ۲۷.تجسّم عمل در قیامت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اَعْمالُ العِبادِ فی الدُّنیا نَصْبُ اَعْیُنِهِم فی الآخِرَهِ؛(۱)

اعمال بندگان در دنیا، در آخرت در برابر چشمانشان (و نصب العین آنان) خواهد بود.



---

۱- ۱ . غررالحکم، ج ۲، ص ۷۱.

## ۲۸.علم و عمل

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

قَلیلُ الْعِلْمِ مَعَ الْعَمَلِ خَیْرٌ مِنْ کَثیرِهِ بلا عَمَلٍ؛(۱)

علم و دانش کم امّا همراه با عمل، بهتر از دانش بسیار امّا بدون عمل است.



---

۱- ۱ . غررالحکم، ج ۴، ص ۵۰۶.

## ۲۹.انسان در گرو اعمال

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اِنَّكُمْ بِاَعْمالِكُمْ مُجازُونَ وَ بِهامُرْتَهِنُونَ؛(۱)

به یقین، شما نسبت به اعمالتان پاداش داده می شوید و در گرو عمل هایتان هستید.



---

۱- ۱ . غررالحکم، ج ۷، ص ۲۷۹.

## ۳۰.اخلاص، سخت تر از عمل

امام صادق علیه السلام :

ألإبقاءُ عَلَی العَمَلِ حتّی یَخْلُصَ اَشَدُّ مِنَ الْعَمَلِ؛(۱)

باقی گذاشتن عمل (و ادامه آن)، تا آنکه به مرحله خلوص برسد، از اصل عمل سخت تر است.

ص: ۴۴

---

۱- ۱ . الوافی، ج ۱، ص ۷۳ .

## ۳۱.رابطه گفتار و کردار

امام صادق علیه السلام :

مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ مَنْ قالَ: الإیمانُ قَولٌ بِلا عَمَلٍ؛(۱)

ملعون است، ملعون است، کسی که بگوید: ایمان، گفتار بدونِ عمل است.

ص: ۴۵

---

۱- ۱ . بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۱۹.

## ۳۲.محبوب ترین عمل نزد خدا

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

اَحبُّ الأعْمالِ عِنْدَ اللّه ِ سُرورٌ تُدخِلُهُ عَلَى المُؤمِنِ، تَطْرُدُ عَنْهُ جُوعَتَهُ وَ تَكْشِفُ عَنْهُ كُرْبَتَه؛(۱)

محبوب ترین کارها نزد خداوند، آن است که مؤمنی را شاد کنی، گرسنگی او را برطرف سازی و رنج و غصّه اش را برطرف کنی.

ص: ۴۶

---

۱- ۱ . الكافی، ج ۲، ص ۱۹۱.

## ۳۳.به چه کاری مشغولی؟

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

کُنْ مَشْغُولاً بِما اَنْتَ عَنْهُ مَسؤولٌ؛(۱)

به کاری مشغول باش که (فردای قیامت) از تو درباره آن سؤال می کنند.

ص: ۴۷

---

۱- ۱ . غررالحکم، حدیث ۲۴۵.

## ۳۴.امروز را دریاب

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اِنَّ ماضِیَ یَوْمِکَ مُنْتَقَلٌ وَ باقِیَهُ مُتَّهَمٌ، فَاْغتَنِمْ وَقْتَکَ بالْعَمَلِ؛(۱)

همانا دیروزت رفته است، روز آینده هم معلوم نیست. پس امروز را برای عمل، غنیمت بشمار.

ص: ۴۸

---

۱- ۱ . الحیاه، ج ۱، ص ۲۶۰، به نقل از غررالحکم.

## ۳۵.عرضه اعمال بر خداوند

امام حسین علیه السلام :

اِنَّ اَعْمالَ هذِهِ الْاُمَّهِ ما مِنْ صَباحٍ اِلّا وَ تُعْرَضُ عَلَی اللّه ِ تعالی؛(۱)

اعمال این امّت هر روز صبح بر خداوند متعال عرضه می شود.

ص: ۴۹

---

۱- ۱ . عیون اخبارالرضا علیه السلام ، ج ۲، ص ۴۸.

## ۳۶.پرونده اعمال نزد پیامبر صلی الله علیه و آله

امام صادق علیه السلام :

اِنَّ اَعْمالَ العِبادِ تُعْرَضُ عَلی رَسولِ اللّه صلی الله علیه و آله کُلَّ صَباحٍ، اَبْرارِها وَ فُجّارِها، فَاحْذَرُوا فَلْیَسْتَحْیِ اَحَدُکُمْ اَنْ یَعْرِضَ عَلی نَبِیِّهِ الْعَمَلَ الْقَبیحَ؛(۱)

اعمال بندگان هر روز صبح بر رسول خدا صلی الله علیه و آله عرضه می شود، چه کارهای نیک، چه کارهای زشت. پس حذر کنید و هر کدامتان شرم کنید که به پیامبرتان عمل زشت عرضه نمایید.

ص: ۵۰

---

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۱۷، ص ۱۴۹.

## ۳۷.عمل های شرم آور

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

إحْذَرْ كُلَّ عَمَلٍ يُعْمَلُ بِهِ فِى السِّرِّ وَ يُسْتَحى مِنْهُ فِى الْعَلانيهِ؛ وَ احْذَرْ كُلَّ عَمَلٍ اِذا سُئِلَ عَنْهُ صاحِبُهُ اَنكَرَهُ اَو إعْتَذَرَ مِنْهُ؛(۱)

بپرهیز از هر عملی که در پنهان انجام می شود، ولی از انجام آشکار آن شرم می کنند و بپرهیز از هر عملی که اگر از صاحب آن سؤال شود، یا آن کار را انکار می کند، یا از آن عذرخواهی می کند.

ص: ۵۱

---

۱- ۱ . نهج البلاغه، نامه ۶۹.

## ۳۸.عمل مقبول و مردود

امام کاظم علیه السلام :

قَلیلُ الْعَمَلِ مِنَ العاقِلِ مَقْبُولٌ مُضاعَفٌ، و کثیرُ الْعَمَلِ مِنْ أهلِ الْهَوی وَ الْجَهْلِ مَردُودٌ؛(۱)

کار اندک از عاقل قبول می شود و پاداش مضاعف دارد. امّا کار زیاد از اهل هوس و نادانی قبول نمی شود.

ص: ۵۲

---

۱- ۱ . تحف العقول، ص ۳۸۷.

## ۳۹.اخلاص، سبب قبولی اعمال

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

إنَّکَ لَنْ یُتَقَبَّلَ مِنْ عَمَلِکَ اِلاّ ما اَخْلَصْتَ فیهِ وَ لَمْ تَشُبْهُ بِالهَوی وَ اَسبابِ الدّنیا؛(۱)

یقین بدان که از عمل تو، همان قبول می شود که در آن اخلاص داشته باشی و آن را به هوای نفس و اسباب دنیا آلوده نکنی.

ص: ۵۳

---

۱- ۱ . غررالحکم، حدیث ۳۷۸۷.

## ۴۰.چیزی جایگزین عمل نیست

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

لا تَدَعُوا الْعَمَلَ الصّالِحَ والإجْتِهادَ فِی الْعِبادَهِ إتّکالاً عَلی حُبِّ آلِ مُحمّدٍ، وَلاتَدَعُوا حُبَّ آلِ مُحَمَّدٍ وَ التَّسلیمَ لِاءمْرِهِم اِتّکالاً عَلَی العِبادَهِ، فَإنَّهُ لا یُقْبَلُ اَحَدُهما دُونَ الآخَرِ؛(۱)

عمل صالح و تلاش در بندگی را، به اتّکای محبّت آل محمّد صلی الله علیه و آله ترک نکنید، محبّت خاندان پیامبر و تسلیم بودن در برابر فرمانشان را نیز، به اتّکای عبادت،

ص: ۵۴

---

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۵.

ترک نکنید، چرا که هیچ کدام بدون دیگری پذیرفته نیست!

ص: ۵۵

## کتاب نامه:

کتاب نامه:


۱. الاختصاص، شیخ مفید، جامعه مدرسین، قم.

۲. امالی، شیخ صدوق، ۱ جلد، انتشارات کتابخانه اسلامیه، ۱۳۶۲ ه ش .

۳. بحارالأنوار، علامه مجلسی، مؤسّسه الوفاء، بیروت.

۴. تحف العقول، ابن شعبه حرّانی، جامعه مدرسین، قم.

۵. الحیاه، محمدرضا حکیمی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران.

۶. عیون اخبار الرّضا علیه السلام ، شیخ صدوق، توس، قم.

۷. غررالحکم، آمدی، چاپ دانشگاه تهران.

۸. الکافی، محمدبن یعقوب کلینی، دارالکتب الاسلامیه، تهران.


ص: ۵۶

۹. مکارم الأخلاق، حسن بن فضل طبرسی، مؤسسه الأعلمی، بیروت.

۱۰. میزان الحکمه، محمدی ری شهری، دارالحدیث، قم.

۱۱. نهج البلاغه، امام علی علیه السلام ، گردآوری سیدرضی، چاپ صبحی صالح، بیروت.

۱۲. وسائل الشیعه، شیخ حرّ عاملی، داراحیاء التراث العربی، بیروت.

ص: ۵۷

غلطگیری دوم تمام شد

غلطگیری سوم ۲۰/۴/۱۳۸۸تمام شد

غلطگیری چهارم ۲/۶/۱۳۸۸تمام شد

ص: ۵۸

## درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِی الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹